

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/20/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121206713
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Benkovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2121206713.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Benkovičovej a sudcov JUDr. Ľuboslavy Vankovej a Mgr. Matúša Staríčka, vo veci starostlivosti o maloleté deti E. S., nar. XX.XX.XXXX a M. S., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom ako matka, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, deti rodičov - matky Bc. N. S., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom W. XXX, právne zastúpená Advokátska kancelária FARDOUS PARTNERS, s.r.o., so sídlom Hlavná 6, Šaľa a otca G. S., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom W. XXX, právne zastúpený Mgr. Viera Laczová, advokátka, so sídlom Paulínska 17, Trnava, o nariadenie neodkladného opatrenia na návrh otca, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Trnava č. k. 31P/66/2021-113 zo dňa 10.12.2021, takto

rozhodol:

I. Uznesenie súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti výroku I. a II. m e n í tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi E. a M. každú sobotu a nedeľu v párnom kalendárnom týždni v čase od 13.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že si maloleté deti vyzdvihne v mieste bydliska matky a po skončení styku ich v mieste bydliska matky odovzdá.

II. Súd poučuje účastníkov konania, že môžu podať na súd návrh na začatie konania vo veci samej o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva ich rodičov.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Trnava, ako súd prvej inštancie (ďalej aj „prvoinštančný súd“, alebo „okresný súd“, eventuálne „súd prvej inštancie“), odvolaním napadnutým uznesením nariadil neodkladné opatrenie, ktorým upravil styk otca s maloletými deťmi E. a M. každú sobotu a nedeľu v párnom kalendárnom týždni v čase od 13.00 hod. do 18.00 hod., pričom si maloleté deti vyzdvihne v mieste bydliska matky a po skončení styku ich v mieste bydliska matky odovzdá. V prípade, ak sa stretnutie nebude môcť uskutočniť z dôvodov, ktoré nie sú na strane otca, je matka povinná poskytnúť otcovi náhradný styk v rozsahu neuskutočneného. V prípade, ak sa stretnutie nebude môcť uskutočniť, je každý z rodičov povinný informovať druhého rodiča najneskôr 24 hodín vopred. Otec je oprávnený stretnúť sa s maloletými aj dňa 26.12.2021 v čase od 13.00 hod. do 18.00 hod., pričom si maloleté deti vyzdvihne v mieste bydliska matky a po skončení styku ich v mieste bydliska matky odovzdá (I. výrok). Neodkladné opatrenie obmedzil na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým (II. výrok). Vo zvyšku návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol (III. výrok). Ďalej ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, J. Bottu 4, Trnava za opatrovníka pre maloletých, ktorý ich bude zastupovať a dohliadať na ochranu ich práv a záujmov v konaní (IV. výrok). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (V. výrok).

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia okresný súd uviedol, že otec sa návrhom zo dňa 11.11.2021 domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým žiadal upraviť styk s maloletými deťmi každý páry víkend v mesiaci od piatka 17.00 hod. až do nedele 19.00 hod., počas vianočných sviatkov každý nepárny rok dňa 24.12. od 10.00 hod. do 18.00 hod., každý páry rok od 25.12. od 10.00 hod. do 26.12. do 18.00 hod., každý nepárny rok od 31.12. od 10.00 hod. do Nového roka do 18.00 hod., počas Veľkonočných sviatkov každý nepárny rok od soboty od 10.00 hod. do nedele do 18.00 hod., každý páry rok v pondelok od 10.00 hod. do 18.00 hod., počas jarných prázdnin v nepárnom týždni od piatka od 17.00 hod. do utorka 19.00 hod., v párnom týždni od stredy od 10.00 hod. do piatku do 19.00 hod., počas letných prázdnin dva týždne v mesiaci júl a dva týždne v mesiaci august po dohode s matkou maloletých. Za predpokladu, že sa stretnutia otca s maloletými nebudú môcť uskutočniť, žiadal otec uložiť povinnosť navzájom sa o tejto skutočnosti informovať a povinnosť dohodnúť sa na novom náhradnom termíne a tento dodržať, pričom trvanie neodkladného opatrenia navrhol obmedziť do právoplatného skončenia konania vo veci samej o úpravu práv a povinností k maloletým deťom.

3. Prvoinštančný súd vec právne posúdil podľa § 2 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, § 330 ods. 1, 2, § 332 ods. 1, § 333 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 25 ods. 2, § 28 ods. 2, § 36 ods. 1 Zákona o rodine (ďalej len „ZoR“) a dospel k záveru o dôvodnosti návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, keďže otec osvedčil neumožňovanie styku s maloletými deťmi zo strany matky, ktorú skutočnosť matka vo vyjadrení potvrdila, keď stretávanie sa otca s deťmi považovala za nevhodné, pričom mal za to, že je v záujme maloletých, aby za súčasnej situácie bol nastavený pravidelný a jednoznačný spôsob stretávania sa s otcom, ale nie v ním požadovanom rozsahu. Záujem maloletých detí je aktuálne ohrozený tým, že došlo k úplnému prerušeniu stretávania sa otca s nimi, pričom hrozí úplné ochladnutie vzájomných citových väzieb, zo strany matky mal preukázané zrejme konfliktné nastavenie vo vzťahu k otcovi (podanie viacerých trestných oznámení, vedenie viacerých súdnych konaní). Väčšinu výhrad matky k správaniu otca sa týkalo práve vzájomného vzťahu rodičov, ktorý je podľa matky konfliktným už dlhšie obdobie, daná skutočnosť však nemôže byť dôvodom na vylúčenie styku otca s maloletými, keďže vo vzťahu k nim nebolo osvedčené agresívne konanie, či ubližujúce formy správania sa zo strany otca a rovnako nebolo osvedčené, že by zo strany otca hrozila maloletým ujma na fyzickom, či psychickom zdraví. Prebiehajúce trestné konanie na základe oznámenia matky pre zločin sexuálneho zneužívania detí, rešpektujúc princíp prezumpcie neviny, bez väzobného stíhania otca maloletých, bez iných dôkazov predbežne osvedčujúcich rizikovosť otca, nepovažoval za dôvod na predbežný zákaz styku otca s maloletými, ku ktorému by došlo zamietnutím návrhu otca. Nedôvodnosť daného postupu osvedčuje aj neprávoplatné rozhodnutie OR PZ v Trnave, ČVS: ORP-491/1-VYS-TT-2021 zo dňa 22.11.2021, ktorým bolo trestné stíhanie otca vo veci zločinu sexuálneho zneužívania zastavené s tým, že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci, proti ktorému rozhodnutiu podala matka sťažnosť. Z odôvodnenia daného uznesenia v časti vyhotoveného znaleckého posudku č. 73/2021 znalkyne PhDr. Bielikovej mal za preukázané, že vzťah maloletých detí je prirodzeným vzťahom k rodičovi, bez prežívaného strachu z otca, pričom maloletý M. výslovne formuloval, že mu otec chýba, preto vzťahu otca s deťmi je potrebné umožniť jeho prirodzený rozvoj priestorom otcovi na stretávanie sa s deťmi. Matka v konaní uvádzala, že po februári 2021, kedy jej boli maloleté deti zverené neodkladným opatrením, sa styk otca s maloletými sporadicky realizoval a to len za jej prítomnosti, v mesiaci marec 2021 cestou právnej zástupkyne otcovi navrhovala stretávanie na každý druhý víkend bez prespatia s tým, že by sa styk po upokojení situácie rozšíril (emailová správa č. I. 29 spisu). Aj z psychologických správ predložených otcom k návrhu vyplývalo, že deti sa na stretnutia s ním tešili, príčinou ich problémového správania bola konfliktnosť situácie medzi rozvádzajúcimi sa rodičmi, ako i nevyspytateľnosť návštev otca a psychológ odporučil pevný režim stretávania, čo môže viesť k upokojeniu situácie ako i stavu maloletých detí, ktoré sa s otcom od februára 2021 stretávajú iba neplánovane a sporadicky. Okresný súd nepovažoval za potrebné upraviť styk maloletých detí s otcom za účasti matky, keď z dôvodu existujúcich konfliktov medzi rodičmi ako aj z dôvodu matkou formulovanej prítomnosti strachu z otca, by prítomnosť matky mohla byť pre deti kontraproduktívna a rozrušujúca. Nemal za osvedčené brániace styku otca s maloletými deťmi bez prítomnosti tretej osoby, a preto styk otca s deťmi upravil každú sobotu a nedeľu v párnom týždni bez prespatia, rešpektujúc odporúčania psychológov zo správ predložených otcom a tiež s poukazom na dlhodobú absenciu styku otca s deťmi, keďže podal otec až po deviatich mesiacoch od zverenia maloletých do starostlivosti matky. Predmetný styk upravený neodkladným opatrením bude fakticky dočasne zodpovedať matkou navrhnutej úprave v emailovej správe z marca 2021, pričom konečná úprava styku otca s maloletými bude v rozhodnutí vo veci samej po dôkladnom dokazovaní. Vzhľadom na blížiace sa vianočné sviatky upravil styk otca s

maloletými mimo bežný vyhradený čas aj na deň 26.12.2021 za účelom strávenia vianočného času s maloletými. K matkou predloženej správe od MUDr. N. zo dňa 14.10.2021, v zmysle ktorej neodporúčala kontakt otca s deťmi, poukázal na správu vyhotovenú detskou psychiatričkou iba na základe referencií a informácií o maloletých deťoch od matky a starej matky maloletých, pričom maloleté deti sa v rovnaký deň bez prítomnosti matky nevyjadrovali spôsobom, ktorý by zodpovedal strachu, či zrejmej škodlivosti vplyvu otca na ne. Formulácie maloletého M. zneli vzhľadom na jeho vek neprirodzene a skôr ako vypočuté, pričom jeho pozitívny vzťah k otcovi preukazuje znalecký posudok vyhotovený v trestnom konaní znalcom klinickým psychológom detí, vyhotovený po komplexnom oboznámení sa so situáciou, hľadajúc patológie vzťahu detí voči otcovi. Nevychádzal preto iba z jedného konkrétneho dôkazu, ale zo všetkých v konaní zistených dôkazov posúdením ich vzájomnej súvislosti. S poukazom na sporadické stretávanie sa otca s deťmi ako aj existujúce konflikty medzi rodičmi, nestabilný emočný stav maloletých vyplývajúci z lekárskeho správ predložených matkou, nevyhovelo návrhu otca v plnom rozsahu, pretože určený čas mu postačuje na postupné budovanie vzťahov. Trvanie neodkladného opatrenia obmedzil do právoplatného skončenia konania vo veci samej o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým v konaní o rozvod manželstva vedenom pod sp. zn. 19P/1/2021, keďže ide len o dočasné rozhodnutie, ktoré nevylučuje iné usporiadanie vzťahov v konaní vo veci samej po dôkladnom dokazovaní. Zároveň ustanovil za opatrovníka pre maloleté deti príslušný orgán Sociálnej ochrany detí a sociálnej kurately, nakoľko rodičia v konaní nemôžu maloleté deti zastupovať a iná osoba nebola súdu známa na zastupovanie maloletých.

4. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keďže v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania a nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v § 53 a nasl. CMP.

5. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podala matka v zákonnej lehote odvolanie a to konkrétne do I. a II. výroku a žiadala, aby odvolací súd uznesenie okresného súdu v napadnutých výrokoch zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

6. Podstatou jej odvolacích námietok boli nesprávne skutkové zistenia na základe vykonaných dôkazov a nesprávne právne posúdenie veci (§ 365 ods. 1 písm. f), h) CSP). Považovala za nesprávne konštatovanie prvoinštančného súdu, že je aktuálne v záujme maloletých nastaviť pravidelný a jednoznačný spôsob stretávania sa s otcom, ku ktorému záveru dospel okresný súd na základe nedostatočného vyhodnotenia skutkových okolností preukázanými početnými existujúcimi dôkazmi ňou predloženými ako lekárske správy MUDr. F. N., z ktorých vyplýva agresívne správanie sa oboch maloletých, zhoršujúce sa po kontakte s otcom, majúce gradujúci charakter, v dôsledku čoho bola nútená psychiatrička zvýšiť deťom dávky liekov a z posledných lekárskeho správ zo dňa 14.10.2021 vyplýva závažné, zhoršujúce sa správanie maloletých po stretnutiach s otcom, keď maloletá Zara má z otca strach, maloletý Sebastián udrhel päťou do brucha spolužiaka s vyjadrením, „že ho to učí tatino“, a záver danej psychiatričky je o neodporúčaní kontaktu otca s deťmi. Mala za to, že nie je v záujme maloletých stretávať sa s otcom, pričom vychádzala výlučne z odporúčania odborne spôsobilej psychiatričky, ktorú deti navštevujú dlhodobo od marca resp. apríla 2021, teda dobre pozná ich psychický stav, pričom stretávanie nebude vhodné do času stabilizácie psychického stavu maloletých, keď ich správanie nebude vykazovať znaky agresie a návalov hnevu po stretnutiach s otcom, nebudú mať z neho strach a nebudú musieť užívať antipsychotiká a psychofarmaká a tiež ak bude vylúčené akékoľvek podozrenie zo spáchania zločinu sexuálneho zneužívania detí. Prvoinštančný súd sa podľa nej v odôvodnení svojho rozhodnutia nevyjadril, ako sa s lekárskeho správami MUDr. F. N. vysporiadal, v rozhodnutí absentuje zmienka, či súd vzal v úvahu skutočnosť, že deti musia užívať antipsychotiká a psychofarmaká a zjavne nechal v úvahu okolnosť, že psychiatrička, ktorá neodporúčala kontakt otca s deťmi neuviedla takýto záver po jednorazovom vyšetrení, ale po viac ako pol roku pravidelne sa opakujúcich vyšetreniach maloletých, ktorým nasadila a následne zvýšila dávky liekov, preto nešlo o jednorazové odporúčanie psychiatričky, nevychádzalo iba z jej poskytnutých informácií, pričom spochybňovanie lekárskeho správ ako odborne spôsobilej osoby zo strany súdu je neprípustné. Podľa nej nie je zrejmé, na základe čoho prvoinštančný súd uzavrel, že znalkyňa sa komplexne oboznámila so situáciou, keď MUDr. N., ktorej ambulanciu deti navštevujú od marca resp. apríla 2021, pričom znalkyňa vypracovala znalecký posudok len na základe jedného vyšetrenia maloletých trvajúce približne 1 hodinu a to len na základe jedného osobného stretnutia dokázala vyhodnotiť správanie, krešebné prejavy a psychiku maloletých spôsobom, že nezistila žiadne negatívne stopy súvisiace s vyšetřovanou vecou. Daný znalecký postup považovala minimálne za neštandardný a prekvapivý a to aj vzhľadom

na vyjadrenia psychologičky Mgr. X. X., ktorá jej uviedla, že z modelovej situácie realizovanej maloletou E. vyplynulo, že dotyky otca sú pravdepodobne cez čiaru. Prvoinštančný súd vôbec neprihliadal na odborné závery a odporúčania psychiatričky MUDr. N., no prihliadal na závery znalkyne PhDr. Zuzany Bielikovej, ktoré boli výsledkom hodinového vyšetrenia maloletých, ktorý prekvapivý postup okresného súdu považovala za vysoko arbitrárny. Ani záver okresného súdu o aktuálne ohrozenom záujme maloletých z dôvodu úplného prerušenia stretávania sa s otcom nepovažovala za správny, ale za arbitrárny, nakoľko nebolo osvedčené ňou podsúvané, vsugerované, vlastné názory na otca maloletým. Za nesprávny a neúplný považovala aj záver okresného súdu, že väčšina jej výhrad k správaniu otca sa týka práve ich vzájomného vzťahu, keďže poukazovala na rozsiahle dôvody, pre ktoré nie je vhodné aktuálne stretávanie sa otca s maloletými deťmi, okrem záverov a odporúčaní psychiatričky sú to aj závažné podozrenia zo sexuálneho zneužívania, pričom proti rozhodnutiu OR PZ v Trnave o zastavení trestného stíhania podala sťažnosť zo dňa 01.12.2021, v ktorej namietala nesprávnosť a predčasnosť predmetného uznesenia, vyšetrovateľ totiž nevykonal výsluch dôležitých svedkov a to psychiatričky MUDr. N. a psychologičky Mgr. X. X.. Za nesprávny postup okresného súdu považovala jeho prihliadanie na psychologické správy z mája a apríla 2021 zo súkromného Centra Špeciálno-pedagogického poradenstva Trnava, ktoré sú už vzhľadom na časový odstup neaktuálne, medzičasom mal súd k dispozícii novšie lekárske správy a odporúčanie psychiatričky MUDr. F. N. (posledná správa zo dňa 14.10.2021). Okresný súd nevysvetlil prečo sa nezaoberal zjavným rozporom medzi uvedenými správami, v dôsledku čoho je jeho rozhodnutie nepreskúmateľné. Je nepochybné, že jej emailová správa z pred viac ako 9 mesiacmi nemôže byť relevantným dôkazom, keďže v následnom období sa začali zhromažďovať závažné podozrenia, pre ktoré musela podať oznámenie orgánom činným v trestnom konaní, preto v marci 2021 navrhovala otcovi určitý minimálny rozsah styku, avšak situácia sa rapídne zmenila, podozrenia sa začali hromadiť a následne podala trestné oznámenie dňa 30.04.2021. Okresný súd teda vychádzal z neaktuálneho dôkazu (emailová správa).

7. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky navrhol uznesenie prvoinštančného súdu v celom rozsahu potvrdiť. Podľa neho prvoinštančný súd vykonal podrobné dokazovanie, všetky skutočnosti uvádzané matkou v odvolaní boli predmetom rozsiahleho dokazovania a okresný súd ich označil za nepreukázané, teda, že by deťom hrozila z dôvodu styku s ním fyzická či psychická ujma na zdraví. Matka ho bezdôvodne obvinila z násillia, psychického teroru a sexuálneho zneužívania, čo nebolo preukázané a dôkazom toho je aj zamietnutie žaloby matky o jeho vylúčenie z užívania nehnuteľnosti v konaní vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 11C/5/2021, rozsudkom zo dňa 13.01.2022 ako aj zastavenie konania vo veci priestupku voči občianskemu spolunažívaniu rozhodnutím Okresného úradu v Trnave zo dňa 03.09.2021, č. sp. OÚ-TT-OVVS2-2021, či uznesenie OR PZ v Trnave zo dňa 22.11.2021, ČVS: ORP-491/1-VYS-TT-2021 o zastavení trestného stíhania pre zločin sexuálneho zneužívania. V konaní vedenom o jeho vylúčenie z užívania nehnuteľnosti na pojednávaní dňa 13.01.2021 matka potvrdila nutnosť hospitalizácie maloletej Zary na odporúčenie psychiatra, z ktorých dôvodov mu nepodáva žiadne informácie ohľadom detí. Po návšteve detského pediatra zistil, že tento nemal žiadnu vedomosť o danej skutočnosti a následne po kontakte MUDr. N. zistil, že matka sa dožadovala hospitalizácie maloletej na psychiatrii, čo ona ako lekárka nedoporučila. Maloletá bola hospitalizovaná na detskom oddelení v Nemocnici v Trnave od piatka 21.01.2021 a to výslovne na žiadosť matky, ktorú skutočnosť preukazuje prijímacia správa. Aj v konaní o rozvod manželstva na pojednávaní dňa 24.01.2022 matka tvrdila, že deti sú v zlom psychickom stave po stretnutiach s ním. V odvolaní však matka neuvádzala žiadne nové skutočnosti, ktoré by neboli predmetom dokazovania, jej tvrdenia považoval za nepravdivé a účelové a nie v záujme maloletých. Po vydaní neodkladného opatrenia sa s deťmi stretol štyrikrát, išlo o spontánne stretnutia, deti sa chceli stretnúť opakovane, tešili sa, ktorú skutočnosť matka neuniesla a chcela poukázať na zhoršujúci zdravotný stav sa detí po stretnutiach s ním, preto sa dožadovala hospitalizácie maloletej na psychiatrii. Ním predložené listiny preukazujú, že ak sú deti v zlom psychickom stave, tak to je len v dôsledku rozvodu a nie jeho vinou a tiež je to dôsledok nevhodného správania sa matky, ktorá deti zaťažuje konfliktami medzi manželmi a neustále mu bráni sa deťmi stretávať, čo je dôvodom k agresívnemu správaniu sa detí, ktoré bijú matku a starú matku. Zo správy MUDr. N. zo dňa 20.01.2022 vyplýva, že deti sú obeťou konfliktu dospelých, neodporúčala hospitalizáciu maloletej, uvedené sa udialo po vydaní neodkladného opatrenia a po podaní odvolania matky, ktorá sa v odvolaní neustále odvolávala na MUDr. N. ako jedinú kompetentnú osobu vyjadrovať sa k zdravotnému stavu maloletých. Ak by matka mala snahu o urýchlené skončenie rozvodového konania, súhlasila by s ním navrhnutou rodičovskou dohodou a nemarila by rozvodové konanie, v ktorom sa prvé pojednávanie uskutočnilo až dňa 24.01.2022, teda po roku od podania návrhu

matky, na ktorom pojednávaní matka navrhla vyšetrenie maloletých, napriek ich neustálej kontrole MUDr. N. ako aj vyšetreniam viacerými psychológmi.

8. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu matky navrhol uznesenie prvoinštančného súdu ako vecne správne potvrdiť.

9. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a odvolaním napadnuté uznesenie prvoinštančného súdu v odvolaní napadnutom I. a II. výroku podľa § 388 CSP zmenil, pretože neboli splnené podmienky ani na jeho potvrdenie, ani na jeho zmenu.

10. S prihliadnutím na skutočnosti osvedčené obsahom spisu, odôvodnenie preskúmaného uznesenia i odvolacie argumenty matky, bolo potrebné posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vecne správne, pokiaľ neodkladným opatrením upravil styk otca v rozsahu uvedenom v I. výroku, prvá veta svojho rozhodnutia a nezistil okolnosti pre opodstatnenosť návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia v ním požadovanom rozsahu. Nesprávna však je časť I. výroku, veta druhá uznesenia okresného súdu, ktorý výrok je nevykonateľný vzhľadom na jeho neurčitosť, nejasnosť a nedostatočnú identifikovanosť náhradného styku, v ktorých dňoch, čase a pod. Navyše otázka náhradného styku analogicky vyplýva z ustanovení ZoR, preto je nadbytočné vo výrokovej časti uvádzať takúto podmienku.

11. V zmysle § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. V ods. 2 tohto ustanovenia pod písm. a) až h) zákon demonštratívne vymenúva možné obsahy neodkladných opatrení. Podľa ods. 3 tohto ustanovenia za podmienok ustanovených osobitným predpisom môže súd nariadiť kontrolu dodržiavania neodkladným opatrením nariadenej povinnosti technickými prostriedkami

12. CMP obsahuje vo svojej tretej časti iba niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach, preto sa použijú aj na neodkladné opatrenia v nesporovom konaní všeobecné ustanovenia CSP o neodkladných opatreniach, ktorý vo svojom ustanovení § 325 ods. 2 obsahuje iba demonštratívny výpočet možných typov neodkladných opatrení. Vzhľadom na uvedené je teda možné nariadiť neodkladné opatrenie aj iného obsahu, ako vypočítava CSP, a teda aj iné neodkladné opatrenia ako výslovne upravuje CMP.

13. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia vo všeobecnosti vyplýva, že sa jedná o inštitút, ktorého základnou funkciou je dočasne upraviť pomery účastníkov, pričom nárok (prípadne právo) ktorému sa má poskytnúť dočasná ochrana formou neodkladného opatrenia nemusí byť nepochybne preukázaný, musí však byť osvedčený. Miera osvedčenia sa riadi vždy konkrétnou situáciou. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia je tiež zrejmé, že súd pri rozhodovaní o ňom nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré by musel zisťovať v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodiť nutnosť dočasnej úpravy pomerov, pričom vždy je potrebné posúdiť, či touto dočasnou úpravou pomerov nedochádza k zásahu do základných práv jednotlivých strán sporu (účastníkov konania v nesporovom konaní) nad nevyhnutnú mieru a či dočasná úprava pomerov sleduje legitímny cieľ. Súd pri nariadení neodkladného opatrenia sleduje predovšetkým záujem maloletého dieťaťa.

14. V zmysle čl. 5 ZoR, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

15. Pojem záujem dieťaťa teda nemožno chápať zužujúco len ako „záujem zdravia dieťaťa“, ale treba ho chápať čo najextenzívnejšie. V záujme dieťaťa je predovšetkým to, aby vyrastalo v atmosfére šťastia,

lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore, ako aj v iných právnych predpisoch.

16. Podľa čl. 3 Dohovoru, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodárnymi orgánmi.

17. Prvoinštančný súd v predmetnom konaní skúmal potrebu bezodkladnej úpravy pomerov a správne skonštatoval, že je v záujme maloletých detí dočasne upraviť styk s otcom.

18. Aj odvolací súd mal z obsahu spisu preukázané, že aktuálne sú vzťahy medzi rodičmi maloletých detí narušené, čo sa prejavilo aj v otázke realizácie styku otca s maloletými, ktorý sa do istej doby uskutočňoval na základe dohody rodičov, no len sporadicky, ale situácia sa zmenila, preto bolo nevyhnutné pre účely zachovania pozitívneho vzťahu maloletých k otcovi upraviť styk dočasnými opatrením.

19. Odvolací súd dodáva, že pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd neskúma okolnosti, ktoré sú dôležité pre konanie vo veci samej a svojim rozhodnutím nemôže prejudikovať rozhodnutie vo veci samej, preto sa aj z tohto dôvodu stotožňuje s konštatovaním súdu prvej inštancie o dôvodnosti predmetného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia avšak len v rozsahu uvedenom vo výrokovvej časti uznesenia okresného súdu (I. výrok).

20. Pokiaľ ide o matkou namietaný nesprávny postup okresného súdu spočívajúci v tom, že prvoinštančný súd nevychádzal zo všetkých listinných dôkazov - viacerých lekárske správ nachádzajúcich sa v spise a neprihliadol na dôležitosť lekárskej správy MUDr. F. N., ktorá má maloleté deti v sledovaní po dobu niekoľkých mesiacov, danú odvolaciu námietku nepovažuje odvolací súd za dôvodnú, pretože okresný súd pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení prihliadol na všetky dôkazy nachádzajúce sa v spise, posúdili ich vo vzájomnej súvislosti. Konkrétne vo vzťahu k lekárskej správe MUDr. N. a jej relevancii vo vzťahu k znaleckému posudku vyhotovenému v trestnom konaní sa okresný súd dôkladne vyjadril bode 20 odôvodnenia svojho rozhodnutia. Odvolací súd dodáva, že nie je oprávnený spochybňovať a vyjadrovať sa k správnosti znaleckého posudku vyhotovenému v trestnom konaní a rovnako tento dôkaz neprihliadať porovnávať s lekárskou správou psychiatricky MUDr. Kováčovej, avšak je nutné prihliadnuť na skutočnosť, že znalecký posudok bol vyhotovený odborne fundovanou osobou, preto nemožno jeho dôležitosť a kvalitu spochybňovať iba tým, že išlo o jednorázové vyšetrenie maloletých znalkyňou a nad tento dôkaz povýšiť lekárske správy psychiatricky, ktorej ambulanciu navštevujú maloleté deti na podnet matky. V tejto súvislosti je nutné prihliadnuť aj ku skutočnosti, ktorá vyplýva z vyjadrenia otca k odvolaniu matky a to najmä na lekársku prijímaciu správu, v ktorej sa uvádza, že MUDr. N. odmietla deti vyšetriť s tým, že všetky problémy sú medzi matkou a otcom, matka trvala na hospitalizácii maloletej E. a odmietla s ňou ísť na psychiatrickú ambulanciu k MUDr. N., vysadila lieky, ktoré údajne dieťa nechcelo. Z predmetnej lekárskej prijímacej správy vyplýva diagnostický záver a to poruchy správania maloletej E. viazané na vzťahy v rodine.

21. Ani odvolacia námietka matky o jej výhrade k zastaveniu trestného stíhania vo veci podozrenia zo sexuálneho zneužívania maloletých detí otcom, ktorá sa prejavila podaním sťažnosti proti uzneseniu OR PZ nie je opodstatnená pre konštatovanie nesprávnosti rozhodnutia prvoinštančného súdu o dočasnej úprave styku otca s maloletými deťmi a to aspoň v minimálnom rozsahu ktorý bol vymedzený v I. výroku uznesenia okresného súdu, pretože vychádzajúc zo zásady prezumpcie neviny ako aj z uznesenia o zastavení trestného stíhania, nemožno mať dôvodnú obavu z ničím nepodloženého matkou tvrdeného sexuálneho zneužívania maloletých detí otcom. Matka poukázala na nesprávnosť rozhodnutia OR PZ z dôvodu nevykonania výsluchu dôležitých svedkov a to psychiatricky MUDr. N. a psychologičky Mgr. X. X., ale iný dôkaz spochybňujúci správnosť zastavenia trestného stíhania nepredložila. Nie je pravdou, že okresný súd pri svojom rozhodovaní prihliadal na neaktuálne psychologické správy z apríla či mája 2021, pričom neprihliadol na správu psychiatricky z októbra 2021, pretože tejto odvolacej argumentácii matky nezodpovedá odôvodnenie uznesenia prvoinštančného súdu v bode 20. a 21.

22. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je aj právo strany sporu (účastníka konania podľa predchádzajúcej procesnej

úpravy), resp. strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením práva a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania (stranou sporu), ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (bližšie pozri rozhodnutia Ústavného súdu SR vo veciach sp. zn. IV. ÚS 115/03, či sp. zn. III. ÚS 60/04 - D.). Túto požiadavku zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v tejto súvislosti najmä uvádza: „Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad“ (napr. Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Recueil III/1997, či rozsudok vo veci Ruiz Torija c. Španielsko a Hiro Balani c. Španielsko, oba z 9. decembra 1994, Annuaire, série A č. 303 A a č. 303 B).

23. S poukazom na vyššie uvedené teda nemožno považovať rozhodnutie okresného súdu za nepreskúmateľné, či arbitrárne z dôvodu, že podľa matky v ňom nebola obsiahnutá odpoveď na všetky ňou uvádzané skutočnosti.

24. Pokiaľ ide o správnosť rozhodnutia okresného súdu vo výroku I., tretia veta týkajúca sa úpravy styku otca počas Vianočných sviatkov, vzhľadom na čas rozhodovania odvolacieho súdu je už neaktuálne dočasne styk upravovať aj na deň 26.12.2021, pretože je to bezpredmetné, daná potreba úpravy styku odpadla, z ktorého dôvodu sa zmena uznesenia okresného súdu týkala aj danej časti I. výroku.

25. Z obsahu spisu vyplýva, že v tomto prípade sa jedná o neodkladné opatrenie, ktorého nariadenia sa otec domáhal pred začatím konania, nakoľko aktuálne neprebíha konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, pretože konanie o rozvod manželstva a s tým spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode manželstva nie je tým konaním, ktorým by sa upravili práva a povinnosti rodičov k maloletým deťom aj na čas do rozvodu manželstva. Úprava pomerov maloletých detí rozvádzajúcich sa rodičov sa vždy týka len obdobia po rozvode manželstva rodičov, preto v konaní o rozvod manželstva nemá súd právomoc v akomkoľvek rozhodnutí o úprave pomerov maloletých detí rodičov, ktorých manželstvo sa rozpadlo, na dobu pred rozvodom, a nie je preto oprávnený vydať v tejto veci ani neodkladné opatrenie.

26. Z uvedeného dôvodu bol teda nesprávny II. výrok napadnutého uznesenia prvoinštančného súdu, ktorý obmedzil čas trvania neodkladného opatrenia do právoplatného skončenia konania vo veci samej o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým, keď takéto konanie aktuálne neprebíha.

27. Vychádzajúc z dôvodov, ktoré matka uvádzala v odvolaní považuje odvolací súd odvolacie dôvody za neopodstatnené, pretože ako už bolo uvedené, ide o dočasné rozhodnutie a dané dôvody budú mať relevanciu pri meritórnom rozhodovaní o úprave styku otca s maloletými.

28. Odvolací súd preto odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu v I. a II. výroku o nariadení neodkladného opatrenia podľa § 388 CSP zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

29. Nakoľko v predmetnej veci išlo o nariadenie neodkladného opatrenia pred začatím konania, v súlade s § 337 ods. 1 CSP odvolací súd poučil účastníkov konania o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva jeho rodičov.

30. Toto uznesenie bolo prijaté v odvolacom senáte počtom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,

- c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1 000,- € (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).